

אדם מיצקביץ

ה פ ר ש

תרגום י. ליכטנברום

בְּסִירָה נְצִלְסָה, מִן הַחוּף נִתְקַת,
מִתְנַשְׂאָה שׁוֹב בִּיעֶף בֵּין גְּלִי-בְדֹלַח קָלִים,
אֶת גּוּף הַיָּם בְּזֹרְעֵי-מְשׁוּטִים מִחֲבֻקַּת
וּכְבָּרְבוּר צַח צִוְאָרָה תָרִים עַל הַגְּלִים, —
כֵּן יֵט עֲרָבִי חִישׁ עִם סוּסוֹ מְרֵאשׁ-סִלְעִים
אֶל מְרַחְבֵי עֲרָבָה שׁוֹמְמָה, נִכְרִיָּה,
וְכַפְלֵד לְוַהֲט יְהֵמָה בְּנִבְכֵי מַיִם,
כֵּן תִּהְמִינָה פְּרִסוֹת-סוּס בְּחוֹלוֹת-צִיָּה,

וְהִנֵּה נִפְלִיג סוּסֵי כְּבֵר בַּיָּם הַשׁוֹמֵם
וְיִהְיֶה בְּחֹהֲדוֹלְפִין אֶת כָּל גַּל מִתְרוֹמֵם.
חִיש-קָל, חִיש-קָל, טֵם פִּסְעָר,
עָף וּמְבַפְרֵף עַל הַחוֹלוֹת,
הִלָּאָה, הִלָּאָה יָדָא מֵהָר,
יִגְמַע תְּמֵרוֹת-אָבָק עִילוֹת.

אֲבִירֵי שְׁחוֹר הוּא כְּקִדְרוֹת-עֵב בְּרָמָה,
וְכֹכַב-פִּזוֹ עַל מִצְחוֹ יִיף כְּגִנְהַשְׁהָקִים,
וּכְנוֹצַת-יַעֲנָה שְׁעָרוֹ עָף לְרוֹחַ-שְׂמֵמָה
וְלִבְנוֹת רִגְלָיו הֵן וְנוֹצָצוֹת כְּבָרְקִים.

רוֹץ, אֲבִירֵי קָל בְּנִשְׂרִים,
סוּרוֹ, הָרִים עִם יַעֲרִים!

שׁוֹא חֲכָתָה לִי תִמְרָה שׁוֹקֵקָה
 עִם פְּרוֹת וְעַם צִלְלֵי־שׁוֹכָה:
 אֲנִי הִתְנַעַרְתִּי מִחִיקָה. —
 נִסְוָה הַתִּמְרָה וּנְבוֹכָה .
 הַסִּתְמָרָה בְּנוֹה זֶה הַשְּׂמָמָה
 וּבְהִמִּית טְרַפְסִיָּה לְשַׁעֲפֵי הִיא צוֹחֵקָה בְּרַמְמָה.

וְשׁוֹמְרֵי גְבוּלוֹת־מִדְבָּר מְנִי שְׁנוֹת־עוֹלָמִים,
 יִבִּיטוּ תִמְהִיִּים בְּבִידוּאֵי סִלְעֵי־אִימָה,
 וְלִשְׁעֻטַּת פְּרוֹסוֹת סוּס, כִּהְדִּירְעָמִים
 תִּהְנַפֵּץ בָּם, עֲלֵי יִשִּׁיחוּ הֵמָּה:

„הוֹי אֲוִיל! לָאֵן יַעֲוֹפֶף?
 מְנִי חֲצִי־שִׁמְשׁ עָפִים
 לֹא יִהְיֶה עַל רֹאשׁוֹ חוֹפֶף
 לֹא צֵל תִּמְרָר רְחִב־עֲנָפִים,
 אֶף לֹא אֶהְלֵל לְבִן־יְרִיעָה;
 אֶהְלֵל אֶחָד שֵׁם — רִקִּיעַ.
 שֵׁם יִלְיִנוּ סִלְעֵי־שְׂמָמָה,
 רַק כּוֹכְבִים נָדִים שְׂמָה”

חֲנָם הֵם הַדְּבָרִים, חֲנָם!
 מִשְׁנֵה טִיסָה טָס הַגְּנִי,
 וְהִסְלָעִים, אֶךְ זֶה הַחֲנָם,
 כִּכָּר רְחוֹקִים הֵם מִעֵינֵי:
 הֵמָּה רְצִים חִישׁ וּמְנַתְרִים,
 זֶה מֵאֲחֵרֵי זֶה מִסִּתְתְּרִים.

הַנֶּץ בְּמִרְמֵי־שִׁחַק אֶת הַדְּבָרִים שְׂמָע,
 וַיֵּאמֶר, כִּי הַפֶּרֶשׁ יִהְיֶה לוֹ לְשִׁלָּל,

וַיִּנְחַת מִגִּירוֹם וּמִשֶׁק כְּנָפָיו הָמָה
וּפְעָמַיִם שָׁלֹשׁ סְבִיבֵי עוֹגָה עָג בְּחַלְלֵי.

«רִיחַ פְּגָרִים – קָרָא – אָרַח:

סוֹס וְרוֹכְבוֹ צִלֵּי־דָרֶךְ.

טָרַף זֶה יְהִי בְּשִׁבְלֵי –

פָּרֶשׁ כְּסִיר וְסוֹס אֲוִילֵי.

פָּרֶשׁ שְׂבִיל בַּחוּץ לֹא יֵרָאֶה

וְהַסּוֹס לֹא יִמָּצָא מֵרַעָה –

שָׂוֵא עֲמֻלָּהּ, הַבִּידוּאֵי.

תְּהוֹם־אֲבִדוֹן דָּרֶךְ זֶה הֵיאֵ!

פֹּה תְנוּעַ רַק הַסּוֹפָה

הַמְתַּהוֹלָלָה בְּמַעוֹפָה;

לֹא לְסוֹס פֹּה רַחֲבֵי־שְׂדֵמָה,

כִּי לְנַחֲשֵׁי־צִיָּה הָמָה.

פֹּה יִנוּחוּ פְּגָרֵי־שְׂמָמָה,

רַק הַגֵּץ נָד פֹּה וְשִׁמָּה”.

וְלַעֲיִנִי נֹסְסוּ צַפְרָנִי זֶה הָאוֹרֵב

וְנֹצֵץ אִישׁ בְּאֶחָיו פָּנִים אֵלֵי פָּנִים, –

מִי נִחַת מִפְּנֵי מִי? הַגֵּץ עָף לְעִנְגִים

עַתָּה יָדִי כּוֹנֵנָה הַחֵץ אֶל מוֹלֵ הַטּוֹרֶף.

וְעַתָּה הַפְּנִיתִי רֹאשׁ וְשִׁמְתִי בּוֹ עֵינַיִם,

בְּאוִיר פְּרָפֵר כָּבֵד וַיִּנְצַנֵּן כְּבִהְרֵת...
וְלֹאֲנֻקוֹר נְהַפֵּף חִישׁ... וַיִּקְטַן מִפְּרֵת.

עַד צִלֵּל שָׁם וְגַזוּ בְּתַכְלֵת־הַשָּׁמַיִם.

רוֹץ, אֲבִירֵי לְבֵן־רִגְלָיִם,

סוֹרוֹ, נִצִּים, סוֹרוֹ, סִלְעִים!

וּפְתָאם נִקְרַע עַב מִמְעַרְב הַשָּׁמַיִם,
 וּבִלְבַּנֵּת כְּנַפְיוֹ אַחֲרֵי רֵץ בַּתְּכֹתֶרְמָה,
 וַיֹּאמֶר שָׁם הִיּוֹת לְפָרֵשׁ קֵל־כְּנַפַּיִם,
 כְּמוֹנֵי פֹה בַשָּׁמַיִם!
 עַל רֹאשֵׁי שָׁח וְאַחֲרֵי צִלָּח,
 אֵת דְּבָרוֹ לִי עִם רוּחַ שְׁלָח:

„הוּי אֲוִיל! לָאֵן יִמְהַר?
 שָׁמָּה יִבֹּל לֵב מִצָּמָא,
 וְעַל מִצַּח חֲרַב שָׁמָּה
 עָנָן גִּטְף־טַל לֹא יַעַר;
 יוֹבֵל זָךְ בְּנֵאוֹת־הַשָּׂאִיָּה
 אֲמָרוֹת־בְּדִלָּח לֹא יִבְיַע;
 טַפַּת טַל, כִּי תִרְדַּד מִטָּה,
 תִּבְאֵ רוּחַ וּבִלְעֻתָּה.“

לִי זֶר כֵּל פֶּחַד! הִבֵּה, אֲדָא הִלָּאָה, הִבֵּה!
 שׁוּר! עַב זִו עֵיפָה כָּכָה וּבְכַבְדוֹת שְׁטָה,
 וְהִנֵּה יָרְדָה מִטָּה, מִטָּה,
 וּתְנַח לָהּ עַל כַּף מִכְפֵּי־הַעֲרֻכָּה.
 וְכִי הַפְּנִינִי רֹאשׁ בְּבוּי לָהּ וּבְמִשְׁטָמָה,
 בִּינִינוּ נוֹסְסָה כְּבָר כַּפַּת־שְׁחָקִים שְׁלָמָה.
 אַף גִּלְתָּה לִי דְמוֹת־עַב כֵּל מַחְשְׁבוֹת־מִסְתָּרִים
 נִתְכַּרְכְּמוּ פְּנֵי־עַב מִשְׁנָאָה,
 וְעֻטָּתָה מַעֲטָה מְרִי וְקִנְאָה,
 עַד שְׁחָרָה כָּמֵת וְנִחְבְּאָה בֵּין הָרִים.

רוּץ, אֲבִירֵי בְּנֵי־עַרְבֹת,
 וְרוּ, נְצִיִם, סוּרוּ, עֲבוֹת!

סביב לי בעגול-חמה
 הסבותי העינים,
 על-פני ארץ ובשמים
 אין עוד רוךף לי זה-פמה,
 לא תבחן צעדי איש הבריאה,
 שטופת שנת היא כמלפנים,
 נחות-טבע האיתנים,
 פה נרדמים בדמיה.
 כעדת חיות בלישמונה,
 שמרבצה אינה זעה
 לרמות אנוש, אשר תעה
 שם בפעם הראשונה.

אהה!... אני לא ראשון פה!... בין חולות אלה.
 מתנוססות חפירות של סללה...
 הניצטו שודדים משם לשלל הציה?
 אם סוסים לבנים הם ולבנים הפרשים!
 "קריכה: אינם ועים... אקרא: הם נאלמים...
 אין זאת כי מת-מדבר הם נרדמים,
 אשר הרוח אותם מן החול הוציאה...
 ולשלדי גמלים דבקו עצמות האנשים:
 ודרך מפלי חור, בם נהרו עינים,
 ודרך משקע לחי, נקשה כלה,
 מפנה לו החול כפכות נחל-מים
 ואנחות-ועמו שוטפות בהמולה:

הוי בידואי, אן תעופה?
 שם המות עם הסופה!"

לא, לא אפחד טקל צרים.

רוץ, אַבירי קל בְּנִשְׂרִים!

מה לִי סופֹת? מה לִי תַגְרִים?

ופתאם אִי־מֶזֶה וְרוּחַ סֶעֱרָה בָּאָה

בְּסַעֲרוֹת אַפְרִיקָה רֵאשׁוֹנָה, מְלֵאָה זִנְעוֹת,

הַתְּבוּנָה מְרַחֵק בֵּי, הַתְּאַפְקָה, הַשְּׂתַאֲתָה,

תַּחֲסִיָּה סְבִיבָה וְלִנְפֶשֶׁת כֹּה הַמְתָּה:

„מַה סַעַר שָׁם, צְעִיר־אֲחִים לִי, מִי־יִדִי־שָׁטֵן

כֹּה נִקְלָה תֵאָרוּ וּמַעוֹפוֹ דַל וְקָטָן

וְיִדְרֹךְ לְמָקוֹם אֲשֶׁלֹּט בְּךָ אָנִי יַחֲדָה?”

הַתְּנַעֲרָה וְעַמּוּד־חַוֵּל עָלַי הַעֲמִידָה

וּכְשׁוֹרָה בִּי בְּנִתְמוֹתָהּ וְכִי אֵין לִי מְגוּר

כָּל אֲדַמַת־צִיָּה הַכְּתָה הַשׁוֹמְמָה

וּתְרַעַד כָּל חַלָּל עָרַב מַחֲמָה

יִכְנֹץ בַּצַּפּוֹר תַּפְּשֶׂה בִּי וּתְסַגֵּר סָגֵר.

וְנִשְׁמַת אָפָה בְּעֵרָה, לְהֵטָה,

וּבֵין הַחֹלּוֹת כְּנִפָּה הַתְּלַבְּטָה,

קָלְעִתָּנִי עָלַי, לְקַרְקַע תְּבַטְּתָּנִי,

וּבְחִמְרוֹת צִי־חַוֵּל פִּסְתָּנִי.

נִנְעֵרְהִי וְאַלְחָם בָּהּ בְּשֵׁאֲרֵית כֹּחִי,

אֵת חֲרָבוֹת שְׁנֵי בְּדֵ נַעֲצָמִי

גִּרְסָתִי חֲצִץ, וְרַעֲצָמִי

רֵאשׁ־חַוֵּל וּבִנֵּית חוֹל אֲנָכִי.

הִיא פְּרַפְרָה, עֵיף אֲמָרָה לְמַרְחָקִים

מִכִּין וְרוֹעֹתִי. אֵף אֲרָצָה בְּחֲצִי־גוֹף צִנְחָה

וּבְגִשְׁמִי־חַוֵּל הַתְּפוֹרְרָה, נִשְׁפָּכָה,

וְלִרְבִּיעֵי נִפְלָה מִתָּה כֹּסֶלֶה שֶׁל בְּרַבִּים.

שְׂשֹׁאֲפָתִי רוּחַ! עֵינֵי אֲשָׂא לְכּוֹכְבִים,

בְּעַפְעַפִּי־פִּזּוֹ מִכְּפַת־שְׂתַקִּים כְּחֶלֶה

עָלִי יְבִיטוּ כָלֶם דְּמָמִים וְנֹאֲוִים
 כִּי אֵין מַלְבָּדֵי אִישׁ בְּמֵלֵא הָאָרֶץ כְּלָה!...
 מַה טוֹב פֹּה מֵלֵא-הַחֲזָה אוֹיֵר צַח לְבַלְעוּ!
 הַתְּנַצְרָה נִפְשֵׁי בִי וּתְשַׁאֲף רֹחַ-תְּחִיָּה!
 אֶךְ דַּל, מַה דַּל אוֹיֵרָה שֶׁל הַצִּיָּה
 מֵהַרְוֹת אֶת-נִשְׁמָתִי צְמֵאת-הַמְּרַגֵּעַ...
 מַה טוֹב לְפֶתַח עֵין פֹּה לְרוֹחָה!
 וּמִבֶּט-עֵינַי צָף וְצָף לְעֵבִים
 וְלִמְרַחֲקִים, לְמְרַחֲבִים,
 וּמְסוּף צִיָּה וְעַד סוּפָה!
 מַה טוֹב לְשֹׁטֵחַ זְרוּעוֹת פֹּה לְרוֹחָה!
 וְאֶשְׁטַח אֶת זְרוּעוֹתַי וְתַבֵּל יָפֵה-קוֹפְאָה
 מִמְזֹרֵחַ וְעַד יָם בְּחִיקֵי דָמָם נִחָה...
 וּשְׁעֵפֵי טָס כַּחֲץ עַל-פְּגִי אֲגַפִּי שְׁמָמָה,
 הַתְרוֹמֵם מַעֲלָה מַעֲלָה עַד לְתַכְלֵת-רָמָה,
 וְכַדְנֹרָה שְׁעָם אֶקְצֶה תוֹצִיא גַם לְבַתָּה
 כֵּן נִפְשֵׁי אַחֲרֵי שְׁעֵפֵי עַד-לְשֻׁחֲקִים טָסָה!...

